

IRÓK ÉS IRÁSOK

Jel a bakra

(Ligeti Ernő regénye. Az Erdélyi Szépművészeti Társaság negyedik könyve)

Aki nem látta a zajlást, amit az impériumváltozás utolsó éve hoztak Erdélyre, aki az átmenet társadalmi zökkenőit nem érezte a saját testén, aki e korszakos változások során nem hullámoztathatta végig lelkén azt a folyamatot, amely a gyötrődések, a kétség és remény között új perspektívákat, új elhelyezkedéseket hozott — aki mindezeket nem tapasztalhatta, ime Ligeti Ernőnek ebben a regényében mindent szemléltető erővel, egy mese kezei között láthatja.

A tizenhárom fejezetből álló regénybe bele van sűrítve a kisebbségi kérdés, minden izgalmával, kapkodó tehetetlenségével, a szervezkedés fonákágaival, igyekvéseivel és sikertelenségével, a pártok idealizmusával és emberek haszonleső komiszkodásával, benne van az egészen új levegő, amit észrevétlenül magunkba szívunk, amely észrevétlenül átalakít bennünket és ez átalakító erőnek minden új-szerűsége rávetődik az író talentumára és ebből ime kialakult és megszületett az új Erdély első regénye.

Elekes Péter esküre jelentkezett tisztviselőnek és feleségének életjátéka ez a regény és ebbe bekapcsolódik tragikus és tragikomikus sorsával a költő, a publicista, a bankigazgató, a szerencsésen elhelyezkedett tisztviselő és az erdélyi magyarság ama rétege, amelynek egzisztenciáján legérzékenyebben vibrált végig a történéseknek ez az új motorikus fordulása. És szerencsés érzékkel és poétikus megérzéssel fonja bele az író Erdély hangulatát az emberek boldogság-keresésébe. Természetes egyszerűséggel, a dolgok szerves hozzátartozóságával látjuk ezt a szép vonást végig az egész könyvön. Megható különösen a tavaszról az a leírása, ami mindjárt a könyv elején invitálja az olvasót.

„Jött a tavasz! A kora március déltájában már napfényel öntözte végig a Főteret. A polgári hölgyek színesebb ruhákban tarkáltak a korzón, a férfiak kiegyenesedtek és sz. öreg házak falán csillogó derű foltjai fényeskedtek. A levegő átlátszott és a feltápláló szem észrevette, hogy az ég is kéken virul. E boldog ponyva ott feszült a földi cirkusz sarkába kötötten, mintha négy állásfa megingathatatlanul tartaná. Isten mosolya a tavasz. Nem kell tüzfára sem költeni. Amit megspórol az ember elsejettáján, abból lehet bevásárolni egyet s mást. De jó lesz sietni a bevásárlással, mert a jövő hónapban házbérnegyed. Most egy kevéske remény is virul, a betegek remélnék így, akik végigköhögik a hosszú telet, a márciusban bizakodnak, de márciusban hóra alá kapja őket a halál. A levegőben tavaszi áradások! A napfény nyalábokban kigyózik az aszfalt fölött, szinte ki lehetne tapintani, sullyal lemérni őket. Emberek, nyissátok fel az ablakokat!

Tavasz. Lehet szellőztetni, itt a nagytakarítás évadja. A kistársadalom, mely télvíz idején összebujt és egymás kezét tartotta, tavasz nyíltával mintha megbomlott volna. Itt a tavasz! Új remények! Holnap már karikára nyírják a fák szépséges rügyeit, holnapután a gyermeklánc-fű beöltözik a házsongárdi oldalon selymes sárgába — de vajjon a mi tavaszunk: joggal érdeklí mindez a szegény embert? Hiszen Kairóból visszajönnek a feocák, de elrepatriálnak az emberek. Repatriálni is csak tavaszkor érdemes. A vagonokat nem kell fűteni, a gyerekek sem olyan kényesek, a téli holmikon tul lehet adni.

Elekes Péter és Tarnóczy tanár ur közös fájdalomban felsír a tisztviselő-osztály siráma és Elekesné Mariaka élniakarásából, a harmincéves asszonynak dacos kívánczása árad. Mi köze neki az új helyzethez, mi köze a tagozatokhoz, mi köze a politikai pártok szemrehányásaihoz, ő élni akar és beleszédül az „erdélyi művészet“ mámorába. Minden hagyomány, minden nevelés, régi és új konvenciók összeomlanak az élniakarás parancsa előtt. A sors Kelemen István költő és hírlapíróval hozza össze, aki olcsó „irodalmi pózokkal, elképzelt és kormányozható lírai kesergésekkel“ megtudta tántorítani a tisztességes asszonyt.

És ezenközben is lírai részek nemesítik a mese

gördülő tempóját. Az ősz, az erdélyi őszt meghatóan érzékelteti Ligeti Ernő könyve.

Korszakos változások az embereket is átváltoztatják, érzésben és gondolkodásban valahogy uniformizálják őket, azonban Ligeti Ernő ért ahhoz, hogy mégis karaktereket formáljon embereiből. A két újságíró, aki a dolgokat mozgatja és akiket végül az események vihara lesodor, nemcsak típus, hanem jól meglátott és pompásan megkonstruált jellem is.

Beterjesztik a választójogi törvényjavaslatot

(Bucuresti-Bukarest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Közel két év óta a belpolitikai életnek egyik legsűrűbben emlegetett problémája a választójogi törvényjavaslat parlament elé terjesztése. Az új alkotmánytörvény rendelkezései szerint ugyanis a választójogi törvényjavaslat megszavazása után a parlamentet nyomban fel kell oszlatni. Érthető, hogy a kormány ilyen körülmények között egyre halogatta a választójogi törvényjavaslat tárgyalását. Bukaresti politikai körökben éppen ezért óriási szenzációt keltett az a hír, hogy a választójogi törvényjavaslat még e hét folyamán parlament elé kerül.

A fajvédők „cionista veszedelemnek“ tartják a debreceni zsidó gimnáziumot

Debrecen városa újból megszavazta a tízezer aranykoronás segélyt

(Debrecen, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága tízezer aranykoronás segélyt szavazott meg a létesítendő zsidó gimnázium céljaira. A belügyminiszter nem hagyta jóvá ezt a támogatást, mire Debrecen város tanácsa újból megszavazta a tízezer aranykoronás segélyt azzal az indoklással, hogy miután a többi hitfelekezeteket is támogatja, a zsidó hitfelekezetet is támogatni kell. A fajvédők azonban újból megfélebezték a tanács által megszavazott segélyt, még pedig azzal a

furcsa indoklással, hogy a zsidó gimnázium építése a magyarok kárára történik, annál is inkább, mert a cionista veszedelem fellobbanásával a zsidó gimnázium a cionizmus szolgálatába állana.

Debrecen város tanácsstagjai a sajtó képviselői előtt azt a kijelentést tették, hogy amennyiben a miniszter újból megsemmisítené határozatukat és nem hagyja jóvá a zsidó gimnázium javára megszavazott összeget, újabb ülést hívnak össze, melyen ismét megfogják szavazni a zsidó gimnázium segélyét.

A francia állam

bekebelezte magát a nagybirtokokra

Painlevé elfogadta a baloldali kartell súlyos feltételeit

(Páris, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A baloldali kartell és Painlevé miniszterelnök között tegnap délelőtt a következő faktumot írták alá:

A baloldali kartell hajlandó támogatni a Painlevé-kormányt, ha

1. megszüntetik az inflációt,
2. a kormány elrendeli a bankjegyek lebélyegését, hogy megállapítható legyen a forgalomban lévő bankjegymennyiség, ami azért szükséges, mert az utóbbi években több mint egymilliárdnyi papírpénz ment veszendőbe,

3. a kincstári utalványokat három-hat-tíz évre prolongálják,

4. az ipari és kereskedelmi társaságok vagyona tizenöt százaléknyi élvezeti jegyet bocsátanak ki,

5. az állam jelzalog alapján bekebelezte magát a nagybirtokokra.

Painlevé a baloldali kartell súlyos feltételeit magáévá tette és még a mai nap folyamán a pénzügyi bizottság elé terjeszti. A bizottság döntő jelentőségű ülése elé politikai körökben feszült várakozással tekintenek.

Kolozsváron ma járt le az állampolgársági felebbezések határideje

Nagyváradon és másutt november végéig lehet felebbezni.

Alig hatszáz új felebbezést adtak be

(Cluj-Kolozsvár, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy szombaton Kolozsvár város tanácsa táviratot kapott Busarestből, amelyben a belügyminiszter sürgős jelentést kér az állampolgári névjegyzékek körüli panaszok tárgyában. Mint ismeretes, a közösi választólisták lezárásakor is jött egy távirat, amelyet a város-házán félreértettek, mert nem a választólisták, hanem az állampolgári lajstromok elleni felebbezés határidejének meghosszabbítására vonatkozott. Az akkori káoszban erről az intézkedésről megfeledkeztek és amikor a belügyminisztérium sürgető távirata megérkezett, csak akkor tették közzé, hogy még lehet felebbezni azoknak, akik az első összeírásakor bármilyen okból kimaradtak a névjegyzékből. Csakhogy

vértalanul újabb bonyodalom támadt a felebbezési határidő lejártá körül. Erre vonatkozólag dr. Iván György városi tanácsos a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

— A távirat nem volt elég világos. A miniszteri rendelkezés úgy szól, hogy az állampolgársági

névjegyzékeket október elsejétől november elsejéig kell újból közszemlére kifüggeszteni. A közzétett lajstromok ellen regyven napon belül lehet felebbezéssel élni. De azt világosan megmondja a rendelkezés, hogy a felebbezési határidő a kifüggesztés napjától számít. Ez a negyven nap ma, november 12-én járt le. Vannak azonban információim, hogy Nagyváradon és más városokban is november végéig fogadnak el felebbezéseket, mert másképpen interpretálják a miniszteri intézkedést.

A kérdés tisztázására távirati utasítást kérétem Bukarestből

és amennyiben nem lokális intézkedésről van szó, Kolozsváron is december elsejéig fogjuk meghosszabbítani a felebbezési határidőt.

Iván tanácsos még elmondotta, hogy eddig alig hatszáz új felebbezést adtak be hozzá. Az emberek ugyanis tévesen azt hiszik, hogy a már lezárt listákat újból megnyitják és hivatalból írják be a pótlólag jelentkezőket. Az állampolgársági hivatal csak elfogadja a felebbezéseket és továbbítja a táblához, de arról nincsen szó, hogy a névjegyzékeket újból felfüggeszessék.

(Cluj-K

tudósítóját befejezték közásokat den fakult találtak k ből azokat koznak, h tozás óta l vári egyet moru mért felé ivelő

Egyedü zöljük, me zöme. A j filozófiai f alatt olyan akár névsz az orvosi f tanév adat nem csinál azonban a mából, hog hallgatója v

1920 fe

80 taggal.

emelkedett

teszi a beir

1921—22. t

nak. A rák

a menza, ar

rombolták.

sok miatt a

csak az 192

Az újból fel

zsidó egyet

megszorító

1924—25 be

ben része

nemtorődöm

szint a fontos

Az anyagi e

tónak külf

az idén már

részben ingy

a menza.

Még elev

diákok szom

orvosi fakult

gek szerint

esztendőben

egy év foly

Az 1921

az I. évfoly

a II.

a III.

a IV.

az V.

Ezekhez még

gyógyszerész

folyamat hal

hallgatók 37

Az 1922

az I. évfoly

a II. évfoly

a III. évfoly

a IV. évfoly

az V. évfoly

Összesen

százalék.

Ezenkívül

zül három év

százaléknak f

Ebben a t

antiszemita z

a zsidó diáko

kénytelen me

Ez ki is tűnik

Az 1923—

az I. évfoly

a II. évfoly

a III. évfoly

a IV. évfoly

az V. évfoly

A kolozsvári egyetem zsidó statisztikája

1920-ban 650, az idén 57 zsidó hallgatót vettek fel az egyetemre

(Cluj-Kolozsvár, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári egyetemen végleg befejezték az 1925-26. tanévre szóló beiratkozásokat és az előadások is folynak már minden fakultáson. Ebből az alkomból érdekesnek találtuk kikeresni az egyetemi anyakönyvek-ből azokat az adatokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy hét év alatt, vagyis a rezsimváltozás óta hány zsidó hallgatója volt a kolozsvári egyetemnek. Beszédes számok ezek, szomorú mértföldkövei a zsidóellenes kurzus felé ívelő pályájának.

Egyedül csak az orvosi fakultás adatait közöljük, mert ennek tagja volt a zsidó ifjúság zöme. A jogi karon, a természettudományi és filozófiai fakultáson ugyanis ezalatt a hét év alatt olyan kevés zsidó hallgató volt, hogy akár névszerint is fel lehetne őket sorolni. De az orvosi fakultáson is hiányzanak az első két tanév adatai, mert akkoriban ilyen statisztikát nem csinált az egyetem. Következten lehet azonban a zsidó menza tagjainak akkori számából, hogy 1920-ban körülbelül 600 zsidó hallgatója volt az orvosi fakultásnak.

A zsidó menza statisztikája

1920 februárjában nyílt meg a zsidó menza 80 taggal. Ez a szám a tanév folyamán 324-re emelkedett ugyan, mégis alig ötvenszázalékát teszi a beiratkozott zsidó diákok számának. Az 1921-22. tanévben 259 tagja volt a menzának. A rákövetkező évben 356 diákot látott el a menza, amíg 1922 novemberében össze nem rombolták. A szakadatlan antiszemita zavargások miatt a menza nem is nyílt meg ismét, csak az 1923-24. tanév elején 350 taggal. Az újból fellángolt zsidóellenes mozgalom és a zsidó egyetemi hallgatók ellen foganatosított megszorító intézkedések miatt ez a szám 1924-25-ben hirtelen ötvenre zuhant, amiben része van azonban az erdélyi zsidóság nemtörődömségének is, amellyel alig támogatta ezt a fontos és emberbaráti zsidó intézményt. Az anyagi eszközök hiánya és a zsidó hallgatóknak külföldre való kényszerű távozása miatt az idén már csak 40 diáknak adhat olosz, részben ingyenes, vagy kedvezményes ellátást a menza.

Fokozatos numerusz klauzusz

Még elevenebben beszélnek az erdélyi zsidó diákok szomorú és súlyosbodó helyzetéről az orvosi fakultás statisztikái, melyek nemzetiségük szerint is feltüntetik, hogy ebben a hét esztendőben hány hallgató iratkozott be az egyes évfolyamokra.

Az 1921-22. tanévben beiratkozott:

az I. évfolyamra	228,	ebből 119 zsidó,	52,19%
a II. " "	200,	" 49 "	24,5 "
a III. " "	100,	" 19 "	19 "
a IV. " "	89,	" 30 "	33,7 "
az V. " "	147,	" 62 "	42,18 "

Ezekhez még hozzá lehet számítani 11 zsidó gyógyszerésztan-hallgatót is, akik az első évfolyamot hallgatták. Az zsidók tehát az összes hallgatók 37,96 százalékát tették.

Az 1922-23. tanévben beiratkozott:

az I. évfolyamra	239 diák,	ebből 74 zsidó,
a II. évfolyamra	136ból 45 zsidó,	
a III. évfolyamra	147ből 27 zsidó,	
a IV. évfolyamra	91ből 16 zsidó,	
az V. évfolyamra	95ből 14 zsidó.	

Összesen 708ból 176 zsidó, vagyis 24,85 százalék.

Ezenkívül a gyógyszerészetben 71 diák közül három évfolyamon 14 zsidó volt, ami 19,71 százalékának felel meg.

A zavargások évében

Ebben a tanévben robbantak ki a zsidóverő antiszemita zavargások, amelyek következtében a zsidó diákok tulnyomórésze külföldre volt kénytelen menni tanulmányainak folytatására. Ez ki is tünik az alábbi statisztikából:

Az 1923-24. évben beiratkozott:

az I. évre	110,	ebből zsidó 5,
a II. évre	73,	ebből zsidó 16,
a III. évre	94,	ebből zsidó 15,
a IV. évre	124,	ebből zsidó 25,
az V. évre	76,	ebből zsidó 10,

a gyógyszerészek három évfolyamán 59, ebből zsidó 7.

Összesen tehát 536, ebből zsidó 78, vagyis 16,41 százalék. Amint látható, ebben az évben a más nemzetiségű diákok száma is erősen mecsappant.

Az 1924-25. évben beiratkozott összesen 573 diák, ebből az I. évfolyamon 9, a másodikon 4, a harmadikon 17, a negyedikén 18, az ötödiken 27 zsidó, a gyógyszerészetben 10, összesen 85 zsidó, ami 14,65 százalékának felel meg.

Az új érettségik után

Legfurcsább az idei tanév statisztikája. Az ismeretes Anghelcsu-féle érettségi vizsgákon elbuktatták a zsidó diákok zömét és így

A Kuria leszállította Beniczky büntetését

(Budapest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Kuria ma délben hirdette ki az ítéletet a Beniczky ügyben. Mindkét alsobírósi ítéletet megváltoztatta és Beniczky csupán kormányzósértés vétsége és tiltott közlés miatt mondotta ki bűnösnek és ezért egy évi és nyolc hónapi fogságra és tizenhárom millió korona pénzbüntetésre, mellékbüntetésként pedig kétévi hivatalvesztésre ítélte. A Kuria megengedte, hogy Beniczky, fogságának ideje alatt, a rabmunka alól felmentessék és hazulról élmeztesse magát. Büntetésébe a vizsgálati fogságból négy hónapot és tíz napot beszámítottak.

Felmentették Mateotti gyilkosait

A Mussolini-ellenes összeesküvés nyomása alatt zárt tárgyaláson hozták meg az ítéletet

(Róma, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legutóbbi napokban felfedezett összeesküvés hullámai még el sem ültek és már is újabb politikai szenzáció tartja izgalomban Olaszország közvéleményét. Már a Mussolini ellen kipattantott merénylet alkalmából kifejezést adtunk ama gyanúknak, hogy az egész összeesküvés a küszöbön álló Mateotti-per befolyásolásra inscenálódott. Ezt a gyanúkat, amelyet az összes nagy progresszív lapok osztottak, megerősíti az a minden várakozást felülmúló ítélet, amellyel a római bíróság a Mateotti-per vádlottait, Rossi sajtófőnököt, Filippelli és Marinelli fascista-vezéreket rövid tizenkétórás tárgyalás után egyhangulag felmentette a vád és következményei alól és szabadonbocsátásukat haladéktalanul elrendelte.

Az ítélet, noha az utóbbi napok eseményei a közhangulatot a szocialisták és ezzel kapcsolatban Mateotti ellen izgatták, mindenütt nagy

feltűnést keltett és különösen baloldali körökben váltott ki izgatott elégtelenséget. A tárgyalást a nyilvánosság teljes kizárásával tartották meg és még a legnagyobb külföldi lapok képviselőit sem engedték be a terembe.

Tekintettel arra, hogy a Mussolini-merénylettel kapcsolatban megvonták a gyülekezési szabadságot, az ítélet ellen semmiféle demonstráció a szocialisták részéről nem történt. A szocialista szervezeteket Mussolini már egy héttel ezelőtt feloszlatta és így előre lehetlenné tette, hogy Mateotti emlékének a felmentő ítélettel való meggyalázása ellen bárki is egyetlen szót is emelhesen. Az „Avanti,” a szocialisták nagy organuma, nem jelenik meg, a munkásotthonok ajtóit le vannak lakatolva, a retorzió minden eszköze guzsba van kötve. Mussolini, akiről most már véglegesen bizonyosodott, hogy saját maga rendezte a hirhedt összeesküvést, elérte célját.

Ma döntenek a Mittelmann-pör reveziójáról

Dobrescu Demeter és Costa-Foru ma reggel érkeznek Marosvásárhelyre. Milyen perdöntő bizonyítékokat terjeszt elő a védelem

(Cluj-Kolozsvár, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Elsőnek az Uj Kelet adott hírt arról a nagyjelentőségű eseményről, hogy Demeter Dobrescu, a romániai ügyvédszövetség európai híri elnöke és Costa-Foru, az Emberi Jogok Ligájának romániai főtitkára pénteken délelőtt Marosvásárhelyre érkeznek és beadják Mittelmann József ügyében a perfelvételi kérvényt az ottani törvényszékhez. Ezzel kapcsolatban az Uj Kelet munkatársa felkereste dr. Kertész Jerót, a Mittelmann ügy egyik védőügyvédjét, aki Dobrescu és Costa-Foru akciójáról a következőket mondotta:

A román Pruscha-ügy

— A perfelvételi kérvény beadásának óriási jelentősége van. Egyfelől azért, mert sorsdöntő lehet Mittelmann egész életére. Nem kevésbé jelentőségteljes ez azonban abból a szempontból, hogy a román közélet két olyan vezető-egyénisége a legnagyobb igyekezettel és teljes önzetlenséggel — a mai közhangulat jóleső ellentétéképpen — egy egyszerű zsidó fiú védelmére kelnek, mondhatni exponálják magukat. Az embernek önkénytelenül a bécsi Pruscha-pör ötlük eszébe, ahol egy bírói tévedés az egész ország lelkiismeretét mozgatta meg és az osztrák bíróság a legtöbbszörre reputációt vívta ki felmentő ítéletével. Ezt várjuk a Mittelmann-ügy revíziójától is a román bíróságra vonatkoztatva.

— A perrendtartás szerint ugyanis a bíróságnak, ha olyan új adatok birtokába jut, amelyek kétséget kizáróan a vádlott ártatlanságát bizonyítják, jogában áll Mittelmann büntetését félbeszakítani. Már pedig a perfelvétel előkészítése, mely éppen ezért haladt tulsgosan lassu tempóban, olyan abszolút jogi értékű adatokat produkált, amelyeket megdönthetetlen bizonyítékokként kell a bíróságnak elfogadnia. A perrendi eljárás abból indult ki, hogy amit egyszer már egy jogerős ítélet megállapított, az többé nem vitatható, hanem ténynek veendő. Perújítás tehát csak akkor lehetséges, ha abszolút új bizonyítékok, tehát új tények és így új körülmények állanak rendelkezésre, nem pedig már előfordult tényeknek, vagy akár jogi föltevéseknek másképeni magyarázata.

A nyomozás munkája

— Bizony, nagy munka volt az anyag összegyűjtése. Mert a legalaposabban elkészült ujságcikk sem pótolhatja a jogi bizonyítékokat. Már pedig nekünk jogi bizonyítékokat, tehát minden tekintetben helytálló tényeket kellett beszerezniünk. Csak egy kis példával szolgálok. A bíróság megállapította, hogy a gyilkosság előtti időben Mittelmann anyagi zavarokkal küzdött. Ezzel az ítéletszerinti tényekkel szemben nekünk utána kellett járniunk Mittelmann minden üzletének, amelyet az ominózus évben megkötött. Óriási, aprólékos munka volt és így

lésen tul faltőlent szempontról is. Az ár regénye ez, értelemmel elkészített ak és publicistának, lépett a legjobbak

aslatot

év óta a belpoli. javaslat parlament. asztójogi törvény. hogy a kormány. yalását. Bukaresti. asztójogi törvény.

tartják

ás segélyt

zsidó gimnázium. érténik, annál is. szedelem fellobba. cionizmus szolgál.

gjai a sajtó képv. téték, hogy ameny. gsemmisitené hatá. vá a zsidó gimnáz. szszegét, újabb ülést. megfogják szavazni

kra

teleit

okot három-hat-tíz. elmi társaságok va. élvezeti jegyet bo. apján bekebelezteit

ell súlyos feltételeit. nap folyamán a pénz. bizottság döntőjelen. ökbén feszült várako.

ársági

bbezni.

től november elsejéig. geszteni. A közzétett. on belül lehet feleb. bizottság megmondja a ren. táridő a kifüggesztés. en nap ma, november. an információim, hogy. kban is november vé. eket, mert másképen. ézkedést.

irati utasítást kér. estből. intézkedéséről van szó, jéig fogjuk meghosz. dót.

dotta, hogy eddig alig. be hozzá. Az emberek. hogy a már lezárt lis. hivatalból írják be a. állampolgársági hivatal. et és továbbítja a táb. hogy a névjegyzékeket

jobb vállalkozás. entől kapható!

lett új tény az, hogy Mittelmanna akkori jelentős mobil vagyon állott rendelkezésére. De mennyivel nehezebb volt beszerezni azokat a bizonyítékokat, amelyek magára a gyilkosságra vonatkoznak. Hiszen azóta két év telt el és a tanúk emlékezőtehetségére csak redukált mértékben lehetett építeni.

Még hat esztendő . . .

— Mittelmanna még hat éve van hátra. Ezt a nagy időt nem lehetett kockára tenni azzal, hogy elisietve csak félbizonyítékokat produkálunk. Így azonban a bíróság előtt három olyan adat lesz, amely nem szorul újabb vizsgálatra, hanem kész bizonyíték. Ezek alapján a bíróság főtárgyalás nélkül is kimondhatja Mittelmanna ártatlanságát és büntetését a limine felfüggesztheti. A három bizonyíték a következő: 1. A sziguranca nyomozásának hivatalos jegyzőkönyvei és jelentései. 2. Az ezekben is

megállapított Mór-féle levél és beismerő vallomás. 3. A kolozsvári egyetem törvényszéki orvostani intézetének megdönthetetlen tudományos megállapításai. Ezeket kívül természetesen nincs a pörnek egyetlen mozzanata, amelyhez teljesen új bizonyítékokat fel ne sorakoztatnánk.

Eddig szól dr. Kertész Jenő nyilatkozata, aki hajnalban maga is elutazik Marosvásárhelyre. Kivüle még rendelkezésére fog állani helyre. Kivüle még rendelkezésére fog állani Dobrescunak és Costa-Forumnak dr. Hirsch Gusztáv marosvásárhelyi ügyvéd, aki az előkészítés munkájában is résztvett, valamint Székely Béla, mint aki a per anyagát legjobban ismeri. Dourescuék vagy három-négy napon belül megérkeznek Vásárhelyen maradni, ami pig szándékoznak. Mindenre kész eredménnyel akarnak visszatérni Bukarestbe.

Anghelescu megint megakadályozta az érettségien elbukott diákok egyetemre való beiratkozását

Körrendeletet küldött az egyetemeknek, amely szerint az érettségi bizonyítvány nélkül lehallgatott féléveket nem számíthatják be a tanulmányi időbe

(Bucuresti-Bukarest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt részletesen ismertette az Uj Kelet azt a konfliktust, amely a közoktatásügyi minisztérium és a fővárosi egyetem tanácsa között tört ki. Anghelescu miniszter ugyanis nem elégette meg azzal, hogy az érettségien és póterettségien halomra bukatta a diákokat, hanem mindenáron keresztül akarja vinni azt a tervét is, hogy a bukott diákok el is veszítsenek egy évet tanulmányaikból. Legelőször köriratot küldött az összes külföldi egyetemre, hogy csak azokat a romániai diákokat vegyék fel az egyetemre, akiknek baccalaurátusuk van. A németországi összes egyetem erre a különös átiratra azzal válaszoltak, hogy rendkívüli hallgatóknak érettségi nélkül is hajlandók felvenni a nyolc osztályt végzett romániai diákokat. Anghelescu miniszter erre újabb eszközöz fordult és elrendelte, hogy a külföldi diploma csak akkor nosztrifikálható Romániában, ha a külföldi egyetem első évére való beiratkozás a közoktatásügyi minisztérium által hitelesített érettségi bizonyítvány alapján történt.

Ilyen körülmények között természetesen az érettségien elbukott diákok nem gondolhattak arra, hogy a külföldi egyetemre iratkozzanak

Rejtélyes büntanyát leplezett le a kolozsvári rendőrség a belvárosban

Hónapok óta a fiatal leányokat csaltak fel egy Unió-utcai lakásra, ahol elkábították őket

(Cluj-Kolozsvár, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrségre több ízben feljelentések érkeztek Daume Dezső, volt CFR-hivatalnok ellen és Makkai József, volt pénzügyi tisztviselő ellen, akit szintén szabálytalanságaiért bocsátottak el a CFR-től. A feljelentések azzal vádolták a két együttlakót és gyanus egzisztenciájú exhivatalnokot, hogy az Unió-utca 20. szám alatti lakásukon éjjelenként valóságos orgiákat és kártyázásokat rendeznek. A rendőrség előtt már régóta gyanus volt nevezettek viselkedése, akik, bár semmi rendes foglalkozásuk nem volt, mindazáltal a különböző kávéházakban nagyban költek. Az emberek azt beszélték, hogy ismert kártyások és más bizonytalan egzisztenciájú egyének, nők, férfiak vegyesen, gyakorta keresik fel lakásukat, ahol féktelenebbnél-féktelenebb tivornyákat rendeznek.

A rendőrségnek — tegnap éjjel végre sikerült a büntanyát leplezni. A nyomozó osztály főnöke éjjel félkettőkor, két másik barátjával szintén Unió-utcabeli lakásuk felé mentek, midőn a 20. szám alatt a kapualjban egy segítségért kiáltó tizenöt év körüli leány vonta magára figyelmüket. Kérdéseikre zokogástól elcsukló hangon segítségért könyörgött, mert — mint mondotta — barátját, aki fejt van két ismeretlen urnak a lakásban, meg akarják ölni. A nyomozóosztály főnöke természetesen azonnal a tett helyére sietett és az ajtó kinyitására borzalmas látvány tárult szeme elé. A földön hiányos öltözetben egy 17 év körüli

fiatal leány borzalmas görcsökben fetrengett, míg a szobában lévő asztal körül, amely tele volt üres borosüvegekkel, három félig berugott állapotban lévő férfi durva röhejjel kísérte a görcsökben vonagló leány rémes segélykiáltásait. Szerencsére Draghiciu komisár egyik barátja orvos volt, aki első segélyt nyújtott a nőnek és a tünetekből megállapította, hogy a nőnek elborban, vagy más uton mérget adtak be. El-lenszer alkalmazása által a lány rövid idő múlva magához tért és a hozzáintézett kérdésekre elmondta, hogy a jelenlévő Daume Dezső és Makkai József erőszakkal felcipeltek a lakásukra, ahol merényletet követtek el ellene, miután valami mérgező anyaggal, amelyet a borba tettek, elkábították. Barátnőjének sikerült magát az állatias hajlamu emberek kezei közül kitépnie. A szobában talált harmadik férfi, aki Kolozsváron és környékén közismert, azzal magyarázta jelenlétét, hogy a két fent-nevezett ur felhívta a lakásra kártyázni. A neglizsében lévő Daumet és Makkait a rendőrség a helyszínen letartóztatta és beszállította a központi rendőrségre. A ma lefolyt kihallgatásukon súlyosabbnál-súlyosabb bizonyítékok merültek fel ellenük. Azon két vádon kívül, hogy lakásukon tiltott tivornyákat és nagy kártyacserákat rendeztek, a rendőrségnél lévő bizonyítékok a lopások egész sorozatát bizonyították rá a két zárt emberre. A bestiális hajlamu embereket átadták az ügyészségnek.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemen az erdélyi és bánvági zsidóság napilapja
Szerkesztik: Gisztkalay János és dr. Marton Ernő
Feloldó szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Péntek
5686.
Marchevan 26.
1925. nov. 13.

— Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoportjának közgyűlése. Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoportjának vasárnap d. u. 1/2 6 órára hirdetett közgyűlését technikai okok miatt ugyancsak vasárnap délelőtt fél-tizenegy órákor tartják meg.

— A kolozsvári zsidó nőegylet első ezidei teaeestélye. A kolozsvári zsidó nőegylet e hó 14 én, szombaton este 8 órákor rendezi első ezidei teaeestélyét a Newyork nagytermében. A nagyszabású estélyt vasárnap délután a Calea Victorieián lévő helyiségében a zsidó árvaház gyermekei között száznál több ruhát fog kiosztani. A ruhakiosztás ünnepség keretében fog megtörténni, melyre az összes hitközségeket és zsidó társadalmi egyesületeket meghívta a nőegylet.

— A jugoszláv egyetemi hallgatók tüntetnek Oiaszország ellen. Zágrából jelentik: Az egyetemi ifjuság hat tagját néhány nappal ezelőtt olaszellenes tüntetésért letartóztatták. A diákok éhségstrájkba kezdtek, mire a belgrádi és leibachi egyetemek hallgatósága szolidárisnak jelentette ki magát velük és tegnap óta nem jár előadásra. A kormány erőlyes közbelépésre készül.

— Ellentét Bratianu Vintila és Vaitoianu között. Bukarestből jelentik: Vaitoianu és Bratianu Vintila ma délelőtt hosszasan tanácskoztak a CFR költségvetésével kapcsolatban. Vaitoianu igyekezett meggyőzni a pénzügyminisztert arról, hogy a CFR költségvetését nincsen jogában senkinek sem felülvizsgálni az autonómia jogán. Bratianu Vintila azonban hajlíthatatlan maradt.

— Meghalt a galaci merénylet sebesültje. Bukarestből jelentik: A belügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint a galaci merénylet Dimitriu nevű sebesültje ma délelőtt nagy kínok között meghalt. A minisztérium gondoskodik eltemettetéséről s azonkívül hozzátartozóinak is elegendő nyugdíjat fog biztosítani.

— Mussolini személyesen írja alá a locarnoi szerződést. Rómából jelentik: Mussolini december elsejére személyesen megy Londonba, hogy a locarnoi szerződést aláírassa.

— A kisenevi városparancsnok bucsuztatása. Bukarestből jelentik: Kisenevből érkezett jelentés szerint Rudeanu tábornokot tegnap bucsuztatták el régen nem látott óvációk keretében. Beszarabia minden vidékéről küldöttségek érkeztek Kisenevbe. A várost kilobogózték. A főtéren különböző küldöttségek járultak a tábornok elé, hogy megköszönjék eddigi humanus működését. Mimi, a kisenevi mintavásár megrendezője, a város nevében bucsuztatta a tábornokot és felajánlotta neki a város diszpolgárságát. Rudeanu tábornok, az üdvözlésektől megalva, könnyezve mondotta, hogy amit parancsnoksága ideje alatt teljesített, azt őszinte román hazafisága diktálta.

— Rákosi Jenő nyolcvanhároméves. Budapestről jelentik: Rákosi Jenő, a „Budapesti Hírlap“ volt főszerkesztője, a magyarországi újság-íróegyesület örökös elnöke, jelenleg a „Pesti Hírlap“ vezércikkírója és az „Uj Idők“ főmunkatársa, tegnap ünnepelte nyolcvanharmadik születésnapját. Ebből az alkalomból tisztelői bankettet rendeztek a Hungaria szállodán, amelyen elsőnek Sándor Pál szólalt fel. Törszót mondott ezenkívül gróf Apponyi Albert és Valkó kereskedelemügyi miniszter.

— Teadélután a vizsgát nem tett Tarbutdiákok javára. A Zsidó önérzet martirjai azok a Tarbut-diákok, akik lelkiismeretük szavára hall-

gatva,
vőjüke
dozatka
zatkész
A tead
kor les
érdeke
keretek
Erzai,
Kozma
Ica, V
kívül

zsina
dinand
negyed
nek be
fog mo

karesti
Soare
között
knsáva
egyik
volt ha
bevágt
foglak
jesebb
iró rés

vetet.
ság“ é
tet a
járól
visszal

karesti
játsszó
is szem
napja
utolsó
Mikor
óvációt,
gatóság
operaán
szereplé
az oper
tetést
amikor
elmond
sorított
Lopada
a term

részle
tunk t
nagyon
visszai
mások
másoko
gálat k
vezett
eredeti
tottak
cimezv
tagja
nek el
ahol a
nyitott
tások
vagon
Minder
panam
nem a

orszá
A köz
novem
Jasiba
nöke,
rendel
nem e
távirat
egyber
hogy a
Tiltak
amelye
akkor

Ü

gatva, nem tettek érettségi vizsgálatot. Hogy jövőjüket mégis biztosítsák, a zsidó társadalom áldozatkészségéhez kell, hogy forduljanak. A Tarbutdiákok, hogy a kolozsvári zsidó társadalom áldozatkészségét megkönnyítsék, teadélután rendeznek. A teadélután e hó 15-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Newyork-szálloda termeiben, rendkívül érdekes műsorral és táncsal egybekötve. A műsor keretében magánzámokkal szerepelnek: Baróthy Erzs, Déry Jenő, Erényi Böske, Kemény László, Kozma Hugó, Lengyel Irén, László Andor, Szabó Ica, Virág Lajos. A teadélután iránt máris rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Eisler főrabbi hitszónoklata a neológ zsinagógában.** Péntek esti istentisztelet. A Ferdinand király-uti zsinagógában pénteken este egy-egyed 6 órakor kezdődik az istentisztelet, amelynek befejezéséül dr. Eisler Mátyás főrabbi beszédet fog mondani.

— **Fejbevégtá egy rossz kritikáért.** Bukarestből jelentik: A Mercur-bodegában tegnap Soare-Soare a Nemzeti Színház művésze összetalálkozott Sergiu Miloriant-nal, a „Facla” színházi kritikával. A színész felelősségre vonta Miloriant egyik legutóbbi kritikája miatt s mikor az nem volt hajlandó vele szóbaállni, hátulról bottal fejbevégtá és súlyosan megesebesítette. Az ügyfel foglalkozni fog az újságírószindikátus és a legteljesebb elégteltelt fogja követelni az inzultált újságíró részére.

— **Visszahívják a budapesti francia követet.** Budapestről jelentik: A „Nemzeti Újság” értesülése szerint Carbonal francia követet a legközelebbi napokban visszahívják. Utójáról még nem történt gondoskodás. A követ visszahívásának oka ismeretlen.

— **Tüntetés a bukaresti Operában.** Bukarestből jelentik: Az Operában tegnap incidens játszódott le, melynek Lepadatu kultúrminiszter is szemtanúja volt. Az Operában ugyanis négy napja vendég szerepel Marinescu Emil. Tegnap utolsó előadásán óriási óvációban részesítették. Mikor a függöny elé lépett és megköszönte az óvációt, éles szavakkal nekitámadt az Opera igazgatóságának azzal, hogy nem támogatja a román operanékeseket. Elmondotta, hogy az ő vendég-szereplését is csupán könyörületből engedélyezte az opera igazgatósága. A beszéd hatása alatt tüntetést rendeztek az opera igazgatósága ellen és amikor Edgard Istrate Marinescuhoz ment és az elmondottakért, mintegy szolidaritásképpen, megszorította a kezét, a tüntetés tetőfokra légtott. Lepadatu kultúrminiszter kénytelen volt elhagyni a termet.

— **A bukaresti nagy vasúti panama részletei.** Bukarestből jelentik: Röviden hirt adunk tegnap arról, hogy a vasúti vezérigazgatóság nagyon elterjedt visszaélések nyomára jutott. A visszaéléseket a vasúti tisztviselők és egyes állomásfőnökök követték el úgy, hogy a más állomásokon feladott árakat megdézsmálták. A vizsgálat kiderítette, hogy a visszaélők jól megszervezett banda tagjai voltak. Megsemmisítették az eredeti fuvarleveleket és helyükbe másokat állítottak ki, más állomásra irányítva és más névre címezve. Az új irányítási helyen a szervezet egyik tagja megjelent és átvette az árut. Az átíráskésnek először Chitila állomásán jutottak a nyomára, ahol a szervezet székhelye volt, mert innen irányították másfelé a kocsikat. Az eddigi megállapítások szerint körülbelül száz vagon gabona és öt vagon szén került így a szervezet tulajdonába. Minden jel arra mutat, hogy egy nagyszabású panamával állunk szemben. A sajtónak egyelőre nem adnak semmiféle adatokat.

— **Nem engedélyezték a köztisztviselők országos nagygyűlését.** Bukarestből jelentik: A köztisztviselők országos szervezete vasárnapra, november 15-ére nagygyűlést tervezett, amelyet Jasiban akartak megrendezni. A szövetség elnöke, Schina ma kézhez kapta a prefektus rendeletét, mely szerint a gyűlés megtartását nem engedélyezik. Az országos szövetség így táviratilag értesítette vidéki szervezeteit és egyben összehívták a szűkebbkörű elnökséget, hogy a további teendők ügyében határozzanak. Tiltakozó emlékiratot fognak megszövegezni, amelyet átadnak a miniszterelnöknek s ugyanakkor a sajtó útján nyilvánosságra hozzák.

Szabadlábra helyezték a Rákosi-ügy agent provokatorját

Vági István a magyarországi radikális szociális párt vezére a rendőrség szolgálatában állott

(Budapest, november 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar szocialisták körében ma bombaként hatott az a hír, hogy Vági Istvánt, a magyar szociáldemokrata párt radikális csoportjának vezetőjét, akit kommunista szervezkedés és államellenes izgatás gyanújával néhány hónappal ezelőtt letartóztattak és akinek Rákosi Mátyás elfogatásában olyan rendkívül kezes szerepe volt, váratlanul szabadlábra helyezték és a délután folyamán már el is bocsátották a fogházból. Vági szabadlábra helyezése annál nagyobb feltűnést keltett, amennyiben egészen Rákosi Mátyás letartóztatásáig az ügyesség a legsúlyosabb vádakat hozgatóta vele szemben és az állambiztonság szempontjából veszélyesnek állította be személyét. A szocialisták körében már közvetlenül Rákosi elfogatása után élt a gyanu, hogy Vági a rendőrség titkos megbízottja volt és csupán azért szervezte meg hírhedt csoportját, hogy az emigrációban élő Rákosit és társait hazacsalja és hogy a szociáldemokrata párt kebelében bomblást idézzen elő.

Az ügyesség azzal indokolja most Vági szabadonbocsátását, hogy „mindössze egy detektiv” vallott ellene terhelően. Hogy Vági egész tevékenése alatt a rendőrség megbízásából járt el, ezt az is bizonyítja, hogy míg a szociáldemokraták jobboldali frakciója ma is még a legnagyobb terrornak van kitéve, addig Vági mindenkor szabadon, sőt a rendőrség egyenes asszisztenciája mellett tartotta meg összejöveteleit. A Vági-csoport nem egyéb, mint csalétek a kommunisták számára, hogy hálójába kerülve, a rendőrség rájuk bessen a kezét. Vági a közönséges agent provokator szerepét töltötte be. A szociáldemokrata munkásság óriási felháborodással fogadta szabadlábra helyezésének híreit.

— **Felhívás az összes K. K. L. biztosokhoz.** Felkérjük az összes K. K. L. biztosokat, hogy a konferenciára állítsák össze és személyesen hozzák megukkal a helységük területén kihelyezett és azok pontos címét tartalmazó összes perselytulajdonosok névsorát. Tüntessék fel ezuttal a helységük területén levő esetleg még ki nem helyezett perselyek számát. Minthogy kérésünk az egész perselyorganizáció alapját van hivatva lekövetni, lelkére köljük minden egyes K. K. L. biztosnak, hogy ezt az oly fontos célt szolgáló és nem nagy munkát igénylő kívánságunkat teljesítse. Ennek az organizációnak a kiépítésétől várhatjuk a jövő évi bevételünk megokszorosodását. Azok a K. K. L. biztosok, akik akadályoztatva vannak a konferenciára való eljövételükben, sziveskedjenek ezen kimutatást helységük delegátusának átadni. Az összes kimutatásokat kérjük a konferencia tartama alatt vagy személyesen, vagy postán Sugár Lászlóhoz Targu-Murcs Sic. Calaresirol 19. sz. alá eljuttatni. Azokban a helységekben, hol a perselyűrtést a sómérők, vagy az Aviva-lányok önállóan végzik, kérjük, hogy ebben az esetben a kimutatást szintén elkészíteni és a fenti cím alá eljuttatni sziveskedjenek. K. K. L. Erdélyrészi Irodája.

— **Előadás Ady Endréről.** Ady Endre költészetét az erdélyi közönség mindig a legmegértőbbben értékelte és fogadta. Rése lehetett ebben annak is, hogy Ady Endre Erdély földjén született s költésze ezer és ezer szállal fűződik szülőföldjéhez. Erdély irodalmi érdeklődésű publikumának azonban ezidőig még nem jutott alkalma arra, hogy az immár öt éve halott zseni emléke előtti hódolatát egységesen nyilvánítsa. Hatvany Lajos, szombaton, folyó hó 14-én este fél kilenc órakor tartandó előadására arra nyújt lehetőséget, hogy ez a hódolat és megbecsülés, nemes és ünnepi formában fejeződhessen ki. Hatvany Lajos horzsu évek során át legintimisebb viszonyban élt Ady Endrével, költészetére indító és mélyítő hatással volt s ezen intim viszony során Ady-nak legbensőbb lelkéig jutott és juthatott el. Előadásának éppen ez is ad különös színt, értéket és jelentőséget, hogy az Adyval való személyes találkozások benyomása keresztül fogja Erdély közönsége elé vetíteni Ady Endrének, a költőnek és embernek igazi lelkét és igazi arcát. Ilyen őszinte barátozó és megértő keresztüli Ady-találkozásra aligha lesz még Kolozsvár és Erdély közönségének lehetősége, éppen ezért a szombati előadásnak a legmélyebb viszhangra kell találni. Az előadást az építő iparosok otthonában (Patak-utca) tartják meg és arra jegyek péntektől kezdve Friedmannál és Lepegenál válthatók. A előadás tiszta jövedelme jótékonycélt szolgál, mert a kiváló előadó azt nemes gesztussal az előadást rendező kisebbségi Újságírószervezet nyugdíjintézetének ajánlotta fel. Mindentől eltekintve, az előadás már csak azért is a legteljesebb figyelmet érdemli meg.

— **December 15-től nagyobb menetességgel fognak közlekedni a gyorsvonatok.** Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy

jövő hó 15-től, a gyorsvonatok új menetrendjének életbeléptetésétől, a gyorsvonatok menetességét lényegesen fokozzák. Így Bukarest és Ploesti között a vonatsebesség óránkénti 90, Ploesti—Buzeu között 80, Buzeu—Galatz között 90, Bukarest—Constanza között 90 és Bukarest—Bressó között 85 kilométer lesz. Bukarestből Galatzba négy óra alatt lehet eljutni.

— **A tábla leszállította a hóstáti gyilkosok büntetését.** Megírta már az Uj Kelet, hogy a múlt év december tizennyolcadikán reggel nyolc órakor vértócsában találták Marosán Antal ajtoni parasztagdát, aki kilenc órára meg is halt. A rendőrség a bevezetett nyomozás során megállapította, hogy Marosánt egy korcsmai verekedés közben öt hóstáti gazda: Horvát Márton, Takács Gergely, Balázs Ferenc, Tasnádi János és Szabó Mihály oly súlyosan megverték, hogy az elszenvedett útések következtében meghalt. A törvényes június huszadikán tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást, amelynek során mind az öt parasztagdát halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek. Takács Gergelyt hétévre, Horvátot ötévre és a másik három gazdát, mivel azok csak bűnsegédek voltak, egy-egy évi börtönbüntetésre ítélte el. Az ügy a Táblához került, ahol ma tartották meg a tárgyalást. A főügyész dr. Pop Sándor emberölés büntetésében kérte kimondani bűnösnek az öt parasztagdát, míg dr. Giurgiu János bukaresti ügyvéd, mint Takács Gergely védője, kérte védeneként fölmentését és kérte a bizonyítás kiegészítését az ujonnan felajánlott öt tanu tanuvallomási alapján. A védőbeszéd elhangzása után a Tábla ítélethozatalra vonult vissza, aminek eredményeképpen Takács Gergely és Horvát Márton büntetését három évre szállította le. A főügyész súlyosbításért, az ügyvédek pedig teljes fölmentésért felebbestek. A vádlottak kaució mellett szabadlábra lettek helyezve.

— **Megkezdék a védőbeszédet a tartarunari perben.** Bukarestből jelentik: A tartarunari-per tegnapi tárgyalásán Eliad Roman ügyvéd kezdte meg a védőbeszéd sorát. Beszéde a délelőtti és délutáni ülést igénybe vette.

* **Rádiógyár Brassóban.** Az egyre fejlődő Brassó ipari élete egy igen értékes új alakulattal lett gazdagabb. Alig egy hónapja, hogy hozzáfogtak a Radio Technica-gyár építéséhez és berendezéséhez s ma már készülnek, sőt készen is vannak a Brassóban gyártott rádiókészülékek, amelyek nemcsak külső kiállításban, hanem szerkezet finomságában és tökéletességében is fölülmulják a külföldi gyártmányokat. Ez annak köszönhető, hogy egy szabadalmazott speciális kapcsolórész megakadályozza, hogy az u. n. Rűckkoplung útján az energia visszasugározzék s ezzel a gépek működését zavarja. Ha az egész országban ezeket a készülékeket szerelik föl, akkor nálunk sokkal tisztábban és erősebben adja vissza a hangot a rádió, mint ahol e szabadalom nélküli, régebbi készülékek működnek.

Üzletáthelyezés. „Kristály” kelmefestő, vegytisztító Széchenyi-tér 4 sz. alá és gőzmosógár fióküzletét Calea Regele Ferdinand 13 szám alól áthelyezte Piata Mihai Viteazul

KÖZGAZDASÁG

Akciót indítanak a munkásbiztosító pénztárak függetlenítésére

Ankét a szállítási árak megállapítására

(Bucuresti-Bukarest, november 12.) Az UGIR központi vezetősége tegnap ülést tartott, melyen a munkásbiztosító törvénytervezettel foglalkoztak. Elhatározták, hogy memorandumot készítenek, amelyben kifejtik, hogy a munkásbiztosító pénztárak függetlenek kell legyenek az államtól és a munkásság és munkaadók közvetlen hatásköre alá kell, hogy tartozzanak, mert a pénztárak csak így felelhetnek meg igazi követelményeiknek. A pénztárak vezetését egy bizottság végezné, amelyben egyforma arányban volna képviselve a munkásság, munkaadók és az állam.

Azután elhatározták, hogy ankétot rendeznek a szállítási irányárak megállapítására és erre vonatkozólag az összes gazdasági egyesületek véleményét ki fogják kérni.

Az 1 és 2 lejes papírpénzek érvényüket veszítették. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet küldött szét az összes pénzügyi adminisztrációkhoz, amelyben felhívja őket, hogy semmi körülmények között sem fogadjanak el 1 és 2 lejes papírpénzeket, miután ezek a címletek már október elsején értéküket veszítették.

A nagyváradi Löbl László szeszgyárát felajánlotta hitelezőinek. Nagyváradról jelentik: Tudvalevő, hogy Löbl László dr. szeszgyáros még a múlt évben kényszerű gazdasági eljárás megindítását kérte maga ellen. A hitelezők most azzal a követeléssel fordultak Löblhez, hogy haladéktalanul fizesse ki tartozásait. Löbl László kijelentette, hogy nem tud fizetni és gyárát felajánlotta hitelezőinek, hogy azok abból kielégítsék magukat.

A csődbejutott brailai gabonakereskedő ötvenmillióval megkárosította az államot. Bukarestből jelentik: Galantis brailai gabonakereskedő ismert ügye még most is foglalkoztatja a bukaresti sajtót. Galantis ugyanis különféle adók címén 50 millió lejmel adósa a kincstárnak. Galantis, mint ismeretes, nemrégén fizetésképtelen lett s a felelősségrevonás elől megszökött Athénbe, ahol egy bankban vállalt állást. A lapok szerint Galantis teljesen elszegényedett s öt is Padomotopos csődbejutása kergette válságba.

Hogyan valorizálnak Magyarországon. Budapestről jelentik: Bud. pénzügyminiszter részletesen ismertette a nemzetgyűlés elé terjesztendő valorizációs javaslatát. E szerint a valorizálásból ki lesznek zárva a készpénzkiadások, a folyószámla egyenlegek, a váltótartozások, a záloglevelek, a fixkamatu értékpapírok, a részvénytulajdonosok, az állami és törvényhatósági tartozások, az államadóságok, a hadikölcsönök és az árvapénzek. Egyéb tartozások kérdésében a bíróság dönt mindkét fél helyzetének mérlegelése után. A javaslat szabályozza a magánalkalmazottak nyugdíjkérdését és az életbiztosítások valorizálását is.

Országos pincérkongresszus Bukarestben. Bukarestből jelentik: November 21 és 22 én lesz Bukarestben az országos pincérkongresszus. Tárgysorozaton szerepel a munkásbiztosítás és országos szakszervezet megalakítása, valamint egy szaklap kiadásának kérdése.

Sörgyárosok az új szeszitörvény ellen. Bukarestből jelentik: A szindikátusba tömörült sörgyárosoknak egy küldöttsége tegnap délután megjelent Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszternél, akinek memorandumot adtak át, amelyben ismertetik azokat a sérelmeket, melyek a sörgyárosokat érik az új szeszitörvény életbeléptetése esetén. A törvénytervezet ugyanis előírja, hogy a sörfélék legfeljebb két százalék szesztartalmuak lehetnek, de korlátozza a sör kimérését is. A memorandumban a sörgyárosok kifejtik, hogy a többi külföldi államokban a sört élelmiszernek tekintik és semmiféle illetéknek nincsen alávetve. Tancred Constantinescu miniszter átvette a memorandumot és megígérte, hogy tőle telhetőleg a kívánásokat támogatni fogja.

Az új gabonarezsim megállapítása. Bukarestből jelentik: A jövő hét elején Alexandru Constantinescu miniszter lakásán ülést tart a legfőbb gazdasági tanács az új gabonarezsim megállapítása végett. A legutóbbi ülésen ugyanis a rezsim megállapítását elhalasztották azzal, hogy még nem érkeztek be pontos termési jelentések. Azóta azonban a jelentések beérkeztek és pontos statisztika áll rendelkezésre a tanácsnak s így minden valószínűség szerint ezen az ülésen véglegesen döntenek ebben a kérdésben.

Nagy pánik a newyorki tőzsdén. Washingtonból jelentik: A newyorki tőzsdén tegnap huszonöt százalékos katasztrófális áresés volt. A bész olyan mértékű, hogy híres bankcégek egész sora került csődbe. A jelentések szerint ez a derout felülmúlja még az 1901-ben kitört tőzsdei katasztrófát is. A börzén olyan óriási izgalmak vannak, amelyek mellett egészen eltörpülnek a múlt év eseményei, amikor a gabonaszpekulációt törték le.

Sikeresen fejezik be a prágai adósságrendező konferenciát. Prágából jelentik: A volt monarchia háborúelőtti adósságainak szétosztására összeült utódállam-konferencia valószínűleg rövid idő múlva sikeresen végzi be tanácskozásait. Románia delegátusai kijelentették, hogy hajlandók ratifikálni az adósságok felosztása kérdésében létrejött innsbrucki jegyzőkönyvet, ha viszont a háromszázalékos vasúti kötvények tekintetében enyhítéseket kapnak. Az ugynevezett papiradósságok kérdésében azt tervezik, hogy Magyarország minden ezer koronából ötszáz papirkoronát, Lengyelország száznegyven márkát, Jugoszlávia százhusz dinárt és Románia száz lejt vegyen át. Ezekből a címletekből háboru előtt tíz milliárd volt forgalomban. Nyolc milliárdot azóta bevontak, kettő még külföldi birtokosok kezén van. Igen alapos a kilátás azonban, hogy ezek a hitelezőkkel is békés megegyezés jön létre.

Felemelik a kolozsvári szállodai szobák árát. Kolozsvár város tanácsa legutóbbi ülésén tárgyalás alá vette a szállodatulajdonosoknak a szobák árának felemelése iránti kérését. A tanács tekintettel arra, hogy a villany egységára és a kiszolgálási díjak emelkedtek, hozzájárult a szobák árának 5-15 százalékos felemeléséhez.

Meghosszabbították a Banca Nationala részvényjegyzési idejét. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala az újonnan kibocsátott részvények jegyzési határidejét november 16-ig meghosszabbították.

Tervezet a nemes valutákban fennálló magánadósságok rendezésére. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és iparkamara-k tervezetet készítettek, amelyet előterjesztenek a pénzügyminiszternek a nemes valutákban fennálló magánadósságok rendezésére.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy Clujon Str. Gh. Barițiu (v. Malom-u.) 14. szám alatt saját házámban levő **שרת. ארט. ביתרמ**

a kerthelyiségből beköltözve, télihelyiségeimben továbbra is üzomben van. Abonomákat és lakodalom rendezését a már elismert előnyös árban vállalom. További szíves pártfogást kér **Léó Simon**

Megnyit Erdély legmodernőbb látszerüzlete!
Nagy választék szemüvegekben és orvosi műszerekben. Pollák Danl, Cluj, Str. Universitatii 1. (Egyetem-u.)

TŐZSDE

November 12-én

A leji Zürichben 242.50, Párisban —, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. A piac általában tartózkodó jelleget viselt. A délelőtti forgalom délutánra ellanyhult. Az árfolyamok a következők:
Bécs 30.20-30.40, Prága 6.36-6.39, Budapest 328-330, Páris 8.55-8.60, Zürich 41.40-41.50, Newyork 214.80-215.00, London 1042-1045, Milánó 8.50-8.60.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.50, Amsterdam 208.85, Newyork 518.75, London 2514.75, Páris 2062.50, Milánó 2062.50, Prága 1537.50, Budapest 72.70, Belgrád 920.00, Bukarest 242.50-242.50, Varasó 82.00, Bécs 73.15.

Bukarest. Devizák: Páris 8.50, Berlin —, London 1042, Newyork 214.00, Milánó 8.53, Zürich 41.10, Bécs 30.50, Prága 6.35.

Bukarest. Valuták: Napoleon 800, német márka 51.00, leva 1.50, török lira 120, font sterling 1035, francia frank 8.85, svájci frank 41.00, orosz lira 8.58, drachma 2.85, dinár 370, dollár 213.00, lengyel forint 34.00, osztrák schilling 30.00, magyar korona 29.00, cseh korona 6.20, belga frank 9.30, holland forint —.

Vashajtó sima és rec's. Kék hajtú ezüsthegygel, versenyen kívüli **Frații Sternhell** árban szállít tünarugyára, Oradea-Mare, Bul. R. Ferd. 20.

Gladys
cipőkrémmel drágább van,
de jobb nincs.

Valódi persa-szőnyegek
Alkalmi vétel, olcsó árak. **Sternberg**, Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferd.

Ma művész kiállítás fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát
akár venni, ne sajnálja az stát **Marosvásárhelyre** és tekintse meg **SZÉKELY ES RÉTI**
SZÉKELYÉSI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermék, sztalosok furnázásokételeiket legolcsóbban itt szerezhetik be

RUHÁZATI CIKKEK
RÉSZLETFIZETÉSRE
Lázár Réger
nagyruházában Cluj,
Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34.
Állandóan nagy raktár:
Férfi és női szövetek, bársony, plüszök,
kelengye vásznak, mosóárak, paplanok és mindennemű divatkülönlegességek stb. stb.
Meghívásra hához megyünk mintakollekcióval.

A „Ha november Nemzeti Szám alatti évi közgyű

1. Az évről.
2. A f
3. A f
4. Az
5. A f
6. Indi

Megjegyzés: ményszám ton urnál, emelet.

b) A azok birna elismervén órával a F cégnél (St

c) Indi a közgyű elnök urra közöltetne

d) A megkövete esetében a fog megta kintet nél megjelölt Cluj,

.....
SZIN

Péntek: T Vasárnap: Hétfő: To Szerda: A

A buka bukaresti vendégjété házban be lunk mazy sikere volt ték és a vendégül latát. Az milian, R tinu és C előadását szilianék.

Péntek: méz roza Szombat: ujd tév Szombat: sod sz.

Vasárnap: lito Lás és

Vasárnap: (H) ára Vasárnap: Lil

Hétfő: M let Kedden: u

nál 18 Kedden: ron hel

SPORT

Meghívó.

A „Haggibbor Sportpálya r. t.” folyó évi november hó 22 én délelőtt 11 órakor a Zsidó Nemzeti Szövetség Cal. Reg. Ferdinand 48. szám alatti helyiségében megtartandó rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1924. üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvények megadása.
4. Az igazgatóság választása.
5. A felügyelő bizottság választása.
6. Indítványok.

Megjegyzések: a) 1924. üzletéről az eredmény számlák megtekinthetők Friedmann Márton úrnál, Cluj, Str. Memorandului No. 3. I. emelet.

b) A közgyűlésen szavazati joggal csak azok bírnak, kik a részvényeket helyettesítő elismervényeiket a közgyűlést megelőzően 24 órával a Polgári Takarékpénztár R. T. c. uji cégénél (Str. Memorandului No. 3.) leteszik.

c) Indítványok csak úgy tárgyalhatók, ha a közgyűlést megelőző 3 nappal Stotter Aladár elnök úrnál (Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 44. sz.) közöltetnek.

d) A részvényesek alapszabályok szerint megkövetelt számban való meg nem jelenése esetében a közgyűlés folyó évi december 6-án fog megtartatni a jelenlévők számára való tekintet nélkül a fenti tárgysorozattal a fent megjelölt helyen.

Cluj, 1925. november 10.

Az igazgatóság.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

OPERA ROMÁNA.

Programul săptămănal.

Péntek: Trabadur (Turay Emma vendég, Azucena)

Vasárnap: Carmen.

Hétfő: Tosca.

Szerda: Aipa (Turay Emma vendég Amneris).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iróds közleményei

A bukarestiek vendégjátéka. Maximilian, a bukarestiek kedvenc színésze, társulatával egy napi vendégjátékra eljön Kolozsvárra és a magyar színházban bemutatja az 5 órai vendéget, melynek rá-lunk magyar nyelven a szezon eljén olyan nagy sikere volt. Az 5 órai vendég teli-ér párisi vigjék és a román közönség bizonyá a szívesen fogja vendégül látni a ragyszerű Maximiliánt és társulatát. Az 5 órai vendég vezetőszerepeit V. Maximilian, Rosee Annie, I. Constantin, J. Constantin és Catusa Elvas játsszák. Az 5 órai vendég előadását kedden este 10 órakor tartják meg Maximilianék.

Magyar Színház heti műsora

Péntek: Masa pénzt keres. (Ujdonság először. Neményi Lilivel. Premier-bérlet 17 szám. Sorozatszám 105)

Szombat délután 4 órakor: Eislér Fauny, (Operett-ujdonság kilencszer. Lengyel Irén fellépé-vel. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 106.)

Szombat este 8 órakor: Masa pénzt keres. (Má-sodsor. Neményi Lilivel. Napi bérlet 37 sz. A. So ozatszám 107.)

Vasárnap délután fél 3-kor: Ezüstszirály. (Leszá-lított helyárakkal. Karácsonyi Ilivel. A László Andor mulató jelenetét Puskás Béla és zenekara kíséri. Sorozatszám 108.)

Vasárnap délután 6 ór-kor: Masa pénzt keres. (Harmadsor. Neményi Lilivel. Rendes hely-árakkal. Sorozatszám 109.)

Vasárnap este háromnegyed 9-or: A Cárnő. (Poór Lilivel. Bérletszűnetben. Sorozatszám 110.)

Hétfő: Masa pénzt keres. (Negyedsor. Napi bér-let 38 sz. B. Sorozatszám 111)

Kedden este 8 órakor: Csendőlet. (Molnár Ferenc új egyfelvonásos. Először.) Utána: Botosi-nálta doktor. (Molnár-repriz. Premier-bérlet 18 sz. Sorozatszám 103.)

Kedden este 10-kor: Öt órai vendég. (Maximilian román színtársulatának vendégjátéka. Emelt helyárakkal. Sorozatszám 112.)

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Urania-mozgó. Péntek és szombat, november 13 és 14. „Quo Vadis”. A neri korszak monumentális látvány, 10 felvonásban. Főszerepben Emil Jannings. Művészi rendező: Gabriellino d'Annunzio. Technikai rendező Georg Jacoby. Rendes helyárak.

Apollo-mozgó. Péntek és szombat, november 13 és 14. „Dáca a farsango”. Monumentális dráma egy eltévedt ember életéről, 6 felvonásban. Filmre alkalmazva Connan Doyle regénye u.án.

Hölgyeim! A legújabb 300lejtől, film modellek

bársony ujdonságok 450 lej, egyedül az

"IDEAL"

kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Golya-áruházszal szemben).

Atalakit és formál 48 óra alatt.

Mégis csak legjobb a késnélküli

"RASOL IDEAL"

borotváló por me y az ország területén higienia

szempontból a legjobban elismert borotváló szer, az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána. — Óvakodjunk az

Mindenütt kapható. Csak az "IDEAL" Egyedüli készítője: felírásu a valódi.

Reszling József fodrasz Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sigbertul-Marcu aiei gyedárusítója Glanzman Adolf droge ia, Sir. Bogdan Voda 40.

Kérje mindenütt a híres Horniman

angol teát

Vezérképviselőt és lerakat: Otto și Alfred Herzog, Societate Anonimă Bucuresti, Pasagiul Comedia No 2.

Uj Kelet könyvoszlályának folyólatólagos jegyzéke.

Szépirodalom.

Ibsen: Peer Gynt.....	64
Jókai: A jövő száz d regéye I—III. . .	275
Gajsterstam: Az ösike	160
Glass: A fékevesztett emberiség	110
Galsworthy: A gazdag férfi	180
Kafka Margit: Szinek és évek	200
Kóbor Tamás: Aranyhajú Rózsika	150
" " Komédiák	120
Kemeri: Anatole France sétéi	240
Karinthy: Harun al Rasid (Novellák) ..	120
" " Nevető dekameron	160
" " Így ír ok ti (I—II)	300
" " Tanár ur kérem.....	121
" " Legenda az ezerarcu lélekről ..	22
Kiss József: Avr.....	60
" " Utolsó versek.....	170
Korolenko: A madár áma	20
Kuprin: Rybnikov kapitány	20
" " Szulamit	220
Kosztolányi: A páva	70
" " Pacsirta	140
K. Réz Lolo: Pityu.....	90
Karr: Ucczás a kertem körül.....	180
Krudy Gyula: Mákvirágok kertje	160
Curwood: A farkasember	77
Ady Endre: A halottak élén.....	140
— Vér és Arany.....	130
— Uj versek	100
— Illés zekeren	140
— Szeretném, ha szeretnének	150
— Uto's hajók	140
— A minden titkok versei	140
— A magunk szerelme	140
— Ki látott engem	150
— Menekülő élet.....	150
— Sápadt emberek.....	160
— Így is történhetik	150
— Ady tagédiája (Révész B la) ..	440

Telefon 446

SINGER
Piata Reg. Ferdinand 66. (Főter)
Fárgu M uros.

Sifonfejgyár

és nikkelező telep. Szikvizet és kárhéltis üvegek, valamint miniféle gumik gyári raktára. Üvegnedezés. Régi fejek át-önése a legelőnyösebb árban.

d'Orsay

parfumeur

17, rue de la Paix — PARIS

G A N I K A

Essence de l'Inde mystérieuse

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIATA UNIRII No. 7.

Saját tőkés: 48.000.000 lej.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhely, Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed.

Áruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, váltókat leszámítol, bel- és Safe deposit. külföldi átutalásokat teljesít. Safe deposit.

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez.

Manométereket
és mindenféle mérőműszereket készítek, javítást válllok.
GÁSPÁR műszerész, Arad
Str. Horia I. (v. Széchenyi-u.)
Javítás végett beküldött műszereket állítható állással ellátva, rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315 sz.

APRÓHIRDETESEK

Magyarországi Kereskedelmi és Iparminisztérium engedélyével. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Barzoi** hirdetéses díj a díjra fizetendő.

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné **שרה ברקוביץ** vendéglője,
Oradea Mare. Str. Nicolai Jorga (Zöldfa-utca) No 19.
Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

Egy ügyes fűszeres segíti a detail vidékre azonnal felveszek. Cim a kiadótan. 199

Friss hal állandóan kapható Weisznál, Mikos Kelemen-u. 6

Megnyit
újbol a postával szemben a gyergyószentmiklósi
Ivria-club,
ahol elsőrendű **אגודה** koszt is kapható.

Ort. kóser házikoszt kihordásra is kapható, — Postakert u. 7.

Nyomdák!

Prima bécsi **hangeranyag** és pótananyag, kilója 160 lej.
Kapható a „Fraternitas” nyomdában,
Cluj, Str. Baron L. Pop No 10.

Női szabász, aki párisi és berlini szalonokban tanult, állást keres. Vitékre is elmegy. Megkeresésért „Jó munkaadó” címen a kiadóba kér.

Figyelem!

אגודה
étterem!
Üzv. Grosz Adolfné,
Oradea-Mare, Str. Niodlai Jorga 10.
(Zöldfa-utca) az udvarban. Lakodalmak rendezését és abonenseket vállal.
Izletes konyha, olcsó árak

Cséplőgarnitúrákat, lokomobilokat, cséplőket és elevátorokat minden nagyságban keresek vételre. Részletes leírást kérek. **Eliás Győző** gépészmérnök Timiseara III. Str. Radulescu 6. 1819

Barzoi

Fierarie
Vasüzlet
Cluj-Kolozsvár,
Plata M. Vit. 13
Telefon 1049

Elemi és közsépkolai tanítást vállal egyetemi hallgató. Román nyelvet is tanít. Értekezni délután 1-2 ig Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 3, ajtó 11.

Magánjáró öntvényeket nyer en és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 1819

Zongora, pianino új vagy használt kapható. Hangolást, javítást, szállítást eszközöl Triska, Str. Sarguna 14 9977

Orth, kóser házikoszt kihordásra is kapható, Brassai-u. 10.

Figyelem! Radio-amatőrök!

Ne vásároljon addig, amíg meg nem hallgatta a **Radio Technica** készülékeit, amelyeknél a legjobb anyag s a legjobb technika kezeskedik a legjobb sikerről. — **Radio Technica** vezetőség és gyár: Brasov (Brassó) Vasut-utca 39. Telefon 58. Exp. Tárgy-M. Dacia, Str. Eminescu 7.

Igazi élvezetet csak úgy szerezhet magának a világ minden részéből érkező hírek, hangversenyek, előadások hallgatásával, ha a szülőjét a Radio Technicától szerzi be. 3-5 éves készülékek minden alkalmassággal és felszereléssel kaphatók. A vevők számára az antenna-ru. edényt a gyár megszerzi és minden speciális kiegészítőt a legelőnyösebben teljesít.

Elegáns hölgyek csak

Les Tissus
A.G.B

Párisi kreációk.

Párisi kreációk.

szöveteket viselnek. A legmodernebbek és legtartósabbak.
A. G. B. Engros-lerakat, Bucuresti, Strada Carol 70.

Megérkezett

Katz és Bernát
céghez — Cluj

Gyönyörű verdelli **citrom**,
ugyszintén **Japán rizs** és
másfajta **glasse rizsek**,
fügeuj, mogyoróbél, **malozsa**, **mandula**, sardiniák, **ringli**. — **russli**
100-as dobozban,
conservék és compotok.

Azokbivül mindenfajta fűszer és gyarmatárak lesznek a legolcsóbb napi árban árusítva.

Telefon: 3-97.

Telefon: 3-97.

Fiatall értelmis irodaszolgátkeresünk. „Herzl Club” Cal. Reg. Ferd. 48.

עירקאנטע ארטהאראקטען הרעם.
Muscal Eliás metsző: ארדעסעץ Barsec.
Jud. Ciuc

20 év óta fennálló
ingatlanforgalmi iroda foglalkozik lakások, házak, üzleti helyiségek gazdasági és gyári telkek, birtokok bérbeadásának, eladás és vételének közvetítésével. Üzv. Friedmann Mari. Brassó, Vár-utca 47. Telefon 45.

Pénztárnoknői, levelezőnői állást keres intelligens urilány „Szombat megtartásával” jellegre. 192

Arad és Temesvár

városokban utazófeleink látogatására, magas jutalékkal

megbizottat keresünk

Uj Kelet kiadóhiv. Cluj

Menyasszonyok!
Izléses ajándéktártyák. Brillians ékszerek. Diszmitártyák. Jeggyűrűk. Divatos függők. Arany karórák
Vőlegények!

és hármintu ékszer- és órárukt szolid áron, dus választékban talál

Löbl Ákos

ékszerésznél, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 16. Szemben a Renaissance áruházal

A Tordai Sörgyár Rt.
különleges gyártmánya, a

Lux-sör

a létező legjobb sörkülönlegeség, forgalomba került és minden jobb helyiségben kapható.

Különleges

Izletes

Barzoi hirdetéses díj a díjra fizetendő.
Kereskedelmi és Iparminisztérium engedélyével.
Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény.
Barzoi hirdetéses díj a díjra fizetendő.

1925 november

Az erdélyi

A hatodik... és felkészültség... az a vasos Pal... rael" címen a K... ren Hajjeszód... első erdélyi Pal... Elsősorban kézik... turisták, a... tinába akarnak... nem elégszik me... hanem az otthon... gyakorlati utba... az országban, de... pán, de hogy a... kes a „Palesztin... beosztás, amely... napos turista ut... óta érzett hiány... annak, hogy mil... Megismerteti az... kezdve a vizum... a hajrázallás b... Ez az általán... kes eseménye az... könyv második... ségét ismerteti... építő munká... végez, a... jelentése... világitás... eleven ké... Tájéko... ségről, am... kifejtenek a... tok felsorol... gok zsidósága... Hien beszámó... lásáról és dok... sének lelkiismer... hogy a befolyt... arra a célra fo... adózók szánták.

Az erdélyi i... céltudatos és ren... intézményünk E... mértékben igyek... eme részébe is... a Keren Hajjesz... részt azonban m... a tennivaló e té... egy töredéke ho... szágért.

A jelentésbe... letes és számok... amelyet a XIV... a szükségletek f... ható bevételek... állapított meg... nyozása meggyőz... jesítményről, am... csekély eszközö... vetkező évben v... A Keren... haarec", a föld... ismerteti meg az... dekes képet kap... a K. K. L. dir... folytat. Az erd... erdélyi zsidósá... amelyre valóban... Erdély zsidó... ebben az évben... a kötelezettségét... zsidó évben 3... ami a már az... fejlődésével szem... zalékos emelked